

OBSAH

TOMÁŠ ŠMÍD, JOSEF KRAUS

ÚVOD	9
------------	---

TOMÁŠ ŠMÍD

1. SUROVINY A OZBROJENÝ KONFLIKT	17
1.1 Definice.....	17
1.2 Základní typy konfliktů	18
1.2.1 Neslučitelnost zájmů vs. neslučitelnost hodnot	18
1.3 Typy aktérů	20
1.4 Dynamika, intenzita a fáze konfliktu.....	21

TOMÁŠ ŠMÍD

2. SUROVINOVÁ A ENERGETICKÁ BEZPEČNOST – POJEM, VYMEZENÍ, SUBDISCIPLÍNA	25
2.1 Definice pojmu surovinová bezpečnost	26
2.2 Pojem energetická bezpečnost	26
2.3 Pojem surovinová bezpečnost	28

VŠICHNI SPOLUAUTOŘI

3. KONFLIKTNÍ ZDROJE A SUROVINY	31
3.1 Bodové vs. rozptýlené suroviny.....	31
3.2 Ropa	32
3.3 Zemní plyn.....	35
3.4 Voda a vodní zdroje.....	37
3.5 Diamanty.....	40

TOMÁŠ ŠMÍD

4. VZNIK A VÝVOJ SUBDISCIPLÍNY	43
--------------------------------------	----

JOSEF KRAUS

5. KONFLIKT MEZI VELMOCEMI O ROPU V PERSKÉM ZÁLIVU	47
5.1 Historie konfliktů v Perském zálivu.....	48
5.2 Surovinový rozměr konfliktu	51
5.3 Aktéři konfliktu	54
5.3.1 Strategie aktérů	55
5.4 Dynamika konfliktu.....	57
5.4.1 Spojené státy americké.....	57
5.4.2 Čínská lidová republika	62
5.4.3 Ruská federace.....	66
5.4.4 Francie	72
5.4.5 Velká Británie	74
5.5 Dynamika konfliktu velmocí o Perský záliv.....	77
5.6 Řešení konfliktu	80
5.7 Důsledky konfliktu a závěr	82

JIŘÍ SUCHÁNEK

6. SUROVINOVÝ KONFLIKT V JIHOČÍNSKÉM MOŘI.....	85
6.1 Předkonfliktní historie	86
6.2 Surovinový rozměr konfliktu	87
6.3 Aktéři konfliktu a jejich cíle	89
6.4 Strategie jednotlivých aktérů.....	92
6.5 Dynamika a průběh konfliktu.....	93
6.5.1 První bitva: Paracelské ostrovy	94
6.5.2 Bitva u Johnsonova útesu (1988) a začátek devadesátých let	95
6.5.3 Incident u Mischiefského útesu.....	96
6.6 Současný stav	98
6.7 Řešení konfliktu	99
6.8 Důsledky konfliktu a závěr	101

KATEŘINA JANSKÁ

7. DYNAMIKA KONFLIKTU O SUROVINY VE STŘEDNÍ ASII: KAZACHSTÁN A TURKMENISTÁN.....	103
7.1 Energetická historie Střední Asie a surovinový rozměr konfliktu ...	104
7.1.1 Historie ropy a zemního plynu v Kazachstánu a Turkmenistánu.....	104
7.1.2 Surovinový rozměr konfliktu	105
7.1.3 Politika surovinového transportu.....	106
7.2 Dynamika konfliktu.....	107
7.2.1 Primární aktéři	107
7.2.2 Sekundární aktéři.....	113
7.3 Regionální transport surovin	116
7.3.1 Nejvýznamnější ropovody	116
7.3.2 Nejvýznamnější plynovody.....	117
7.4 Dynamika konfliktu o kaspické přírodní bohatství.....	120
7.5 Budoucí vývoj a řešení konfliktu	122
7.6 Závěr.....	123

MARTIN LARYŠ

8. PLYNOVÉ VÁLKY MEZI RUSKEM A UKRAJINOU	125
8.1 Surovinový rozměr sporů.....	126
8.2 Předkonfliktní historie a charakteristika příčin	128
8.2.1 Zprostředkovatelské společnosti a barterový obchod.....	129
8.3 Oranžová revoluce a předzvěst první plynové války.....	131
8.3.1 První plynová válka – průběh konfliktu	132
8.4 Řešení konfliktu.....	133
8.5 Následky konfliktu.....	134
8.6 Vývoj před druhou plynovou válkou.....	136
8.6.1 Průběh konfliktu.....	139
8.7 Řešení konfliktu	140
8.8 Pozice a cíle jednotlivých aktérů.....	140
8.8.1 Pozice ruské strany.....	141
8.8.2 Pozice ukrajinské strany	142
8.9 Následky druhé plynové války.....	143
8.10 Závěr	148

LUKÁŠ DYČKA

9. ANGOLSKÝ KONFLIKT O DIAMANTY	151
9.1 Diamanty – konfliktní surovina	152
9.2 Surovinový rozměr konfliktu	153
9.3 Aktéři angolského konfliktu	156
9.4 Strategie aktérů	159
9.5 Předkonfliktní historie – boj za nezávislost.....	161
9.6 Od bojiště studené války k surovinovému konfliktu – druhá fáze války v Angole (1975–1991).....	163
9.7 Přechodný mír a poslední fáze války	166
9.8 Řešení konfliktu	170
9.9 Závěr.....	171

BARBORA WINTEROVÁ

10. KONFLIKT O VODNÍ ZDROJE EUFRATU A TIGRISU	175
10.1 Předkonfliktní historie	175
10.2 Surovinový rozměr konfliktu.....	177
10.3 Aktéři a jejich cíle.....	178
10.3.1 Primární strany a jejich postoje.....	178
10.3.2 Sekundární strany a jejich postoje	180
10.4 Strategie aktérů.....	181
10.5 Dynamika konfliktu	184
10.6 Řešení konfliktu.....	188
10.7 Závěr – důsledky konfliktu.....	190
ZÁVĚR.....	193

ABECEDNÍ SEZNAM PRAMENŮ A LITERATURY	197
--	-----

EXECUTIVE SUMMARY	211
-------------------------	-----

AUTOŘI	215
--------------	-----